

Doniyor Kitobi — To‘qson Ikkinchi

Vahiy ochilmoqda: Doniyol kitobining so‘nggi olti oyatining uch karra tatbiqi va uchinchi farishtaning ilg‘or nuri

Jeff Pippenger

2024-02-25

Millerchilar harakatida bilimning ortishi muhrdan yechildi va u, asosan, biroq faqat shular bilangina cheklanmagan holda, Amerika Qo‘shma Shtatlaridagi e‘tiqod qiluvchi protestantlarni sinovdan o‘tkazdi. Papalik hukmronligining zulmatidan chiqayotgan jamoat — Sardis — osmondagi samoviy muqaddasxona ochilganda oshkor etilishi lozim bo‘lgan Xushxabarni yanada to‘laroq anglash sari yetaklanayotgan edi. Uchinchi farishta harakatida esa bilimning ortishi 2001-yil 11-sentyabrda muhrdan yechildi va u butun dunyo bo‘ylab Laodikiyadagi adventizmni sinovdan o‘tkazdi. Shu sababli, Doniyorning o‘n birinchi bobining so‘nggi olti oyatida ifodalangan, bilimning ortishining manbai bo‘lgan haqiqat Laodikiyadagi adventizm tomonidan rad etildi.

Haqiqiy poydevor ustida (1 Korinfliklarga 3:10, 11) qurayotgan oz sonli sodiq quruvchilar soxta ta‘limotning vayronalari ishga to‘sqinlik qilgani sababli hayratda va to‘siqqa uchragan edilar. Nehemiyo davrida Quddus devori ustida ishlagan quruvchilar kabi, ba‘zilar shunday deyishga tayyor edilar: “Yuk ko‘taruvchilarning quvvati susaydi, vayrona esa ko‘p; shu bois biz qura olmayapmiz.” Nehemiyo 4:10. Ta‘qib, firibgarlik, qabihlik va Shayton ularning olg‘a siljishiga to‘sqinlik qilish uchun o‘ylab topa oladigan har qanday boshqa to‘siqlarga qarshi tinimsiz kurashdan holdan toyib, sodiq quruvchilar bo‘lgan ayrimlar tushkunlikka tushdilar; va tinchlik hamda mol-mulklari va jonlarining xavfsizligi uchun haqiqiy poydevordan yuz o‘girdilar. Boshqalari esa, dushmanlarining qarshiligidan cho‘chimay, qo‘rqmasdan shunday e‘lon qildilar: “Ulardan qo‘rqmanglar; buyuk va dahshatli Rabbimizni eslanglar” (14-oyat); va ular ishni davom ettirdilar, har biri qilichini yoniga beliga bog‘lagan holda. Efesliklarga 6:17.

“Haqiqatga nisbatan o‘sha nafrat va qarshilik ruhi har bir davrda Xudoning dushmanlarini ilhomlantirib kelgan, va Uning xizmatkorlaridan ham o‘sha hushyorlik va sadoqat talab qilingan. Masihning ilk shogirdlarga aytgan so‘zlari zamonning oxirigacha bo‘lgan Uning izdoshlari uchun ham tatbiq etiladi: ‘Sizlarga aytayotganimni hammaga aytaman: hushyor bo‘linglar.’ Mark 13:37.” The Great Controversy, 56.

Doniyor kitobining so‘nggi olti oyatidagi xabarning taqdimoti Laodikiyalik Adventizmning o‘zini o‘zi ta‘minlovchi xizmatlari muhitida boshlandi va shundan so‘ng, vaqt o‘tishi bilan, Laodikiyalik Adventizmning mashhur ilohiyotchilari (olimlari) bilan yuzma-yuz keldi. Xabarni obro‘sizlantirishga urinishda qo‘llanilgan qurollar, istisnosiz ravishda, tekshiruv va hujum ostida bo‘lgan oyatlarning yanada buyukroq nuri va ravshanligini yuzaga keltirdi. O‘sha hujumlar oxir-oqibat ilgari tan olinmagan, biroq keyinchalik qaror topgan va uchinchi farishtaning ildamlayotgan nurining bir qismi ekani aniqlangan bashoratiy tushunchalarga olib keldi.

Millerchilar Muqaddas Kitob bashoratidagi faqat to'rtta shohlikni tan oldilar, biroq 1844-yildan ko'p o'tmay, Amerika Qo'shma Shtatlari Vahiy kitobining o'n uchinchi bobidagi yer hayvoni ekani anglab yetildi, va bu tushuncha papalik shunchaki Rim shohligining bir qismi emas, balki u aslida Muqaddas Kitob bashoratidagi beshinchi shohlik ekanini ravshanlashtirdi.

“Qip-qizil ajdarho, qoplonga o'xshash maxluq va qo'zichoqsimon shoxlarga ega maxluq timsollari ostida, ayniqsa Xudoning qonunini oyoq osti qilish va Uning xalqini quvg'in etish bilan mashg'ul bo'ladigan yer yuzidagi hukumatlar Yuhannoga ko'rsatildi. Bu urush zamon oxirigacha davom etadi. Muqaddas ayol va uning farzandlari bilan ifodalangan Xudoning xalqi juda ozchilikda ekanligi tasvirlandi. Oxirgi kunlarda faqat bir qoldiqgina hali mavjud edi. Yuhanno ular haqida shunday deydi: ular 'Xudoning amrlarini saqlaydigan va Iso Masihning shahodatiga ega bo'lganlardir.'”

Butparastlik orqali, so'ng esa Papalik orqali, Shayton ko'p asrlar davomida Xudoning sodiq guvohlarini yer yuzidan yo'q qilib tashlash maqsadida o'z qudratini ishga soldi. Butparastlar ham, papachilar ham bir xil ajdaho ruhi tomonidan boshqarilgan edilar. Ular faqat shunda farq qilar edilarki, Papalik Xudoga xizmat qilayotgandek ko'rinish berib, yanada xavfliroq va shafqatsizroq dushman edi. Rimchilik vositasida Shayton dunyoni asir oldi. Xudoning deb e'tirof etilgan jamoati bu adashuv saflariga tortib ketildi va ming yildan ortiq vaqt davomida Xudoning xalqi ajdahoning g'azabi ostida azob chekdi. Papalik esa o'z qudratidan mahrum qilinib, ta'qibni to'xtatishga majbur bo'lganida, Yuhanno ajdahoning ovozig'a aks-sado berish va o'sha o'sha shafqatsiz hamda kufroniy ishni davom ettirish uchun ko'tarilib kelayotgan yangi bir hokimiyatni ko'rdi. Jamoatga va Xudoning qonuniga qarshi urush ochadigan eng so'nggi hokimiyat bo'lgan bu kuch qo'zichoqnika o'xshash shoxlari bor bir hayvon bilan ramziy ifodalangan edi.

“Ammo bashorat qalamining qat'iy chizig'i bu osoyishta manzarada bir o'zgarishni ochib beradi. Qo'zichoqnika o'xshash shoxli mahluq ajdahoning ovozi bilan so'zlaydi va 'o'zidan oldingi birinchi mahluqning butun hokimiyatini ishga soladi.' Bashorat shuni e'lon qiladiki, u yer yuzida yashovchilarga mahluq uchun bir tasvir yasashlarini aytadi va 'kichik-katta, boy-kambag'al, erkin-qul — hammasining o'ng qo'liga yoki peshonasiga bir tamg'a qo'ydiradi; va hech kim, o'sha tamg'aga yoki mahluqning nomiga, yoxud uning nomining soniga ega bo'lmagan kishi, na sotib ola olsin, na sota olsin.' Shunday qilib, protestantizm Papalikning izidan boradi.” Signs of the Times, November 1, 1899.

Doniyorning o'n birinchi bobining so'nggi olti oyati muhrdan yechilganda, shu olti oyatda tasvirlangan butun ketma-ketlik Opa White endigina “butparastlik”, “Papalik” va “Protestantizm” deb belgilagan uch qudratning o'zaro munosabatlariga taalluqli ekani anglab yetildi. Dushman qirq birinchi oyatdagi “ulug'vor yurt” yo Protestantizmning, yo Yettinchi kun Adventistlari jamoatining ramzi, deb da'vo qildi, ammo “ulug'vor yurt” Amerika Qo'shma Shtatlaridir, va qirq birinchi oyatda shimol podshohi (papalik) tez orada keladigan Yakshanba qonuni paytida Amerika Qo'shma Shtatlarini zabt etadi. “Ulug'vor yurt”ni Amerika Qo'shma Shtatlaridan boshqa narsa deb ko'rsatadigan shaytoniy xato, erkaklar va ayollarning 1989-yilda Sovet Ittifoqi qulaganidan keyin, Doniyorning o'n birinchi bobining so'nggi olti oyatida ifodalangan davr ichidagi navbatdagi bashoratli voqea tez orada keladigan Yakshanba qonuni ekanini anglab yetishlariga to'sqinlik

qilish uchun mo'ljallangandir.

Yettinchi kun adventistlari uchun bu shuni anglatadiki, qirq birinchi oyat Xudoning jamoati uchun sinov muddatining yopilishini ko'rsatmoqda, va Laodikiya adventizmi eshitishni eng kam istaydigan narsa — ularning sinov vaqti tugab borayotganidir! Rabbiy dalilni shunday bir nuqtaga olib keldiki, miloddan avvalgi 31-yilda Aktiv jangida butparast Rim dunyo ustidan hukmronlikni qo'lga kiritganida, u avvalo Doniyor kitobining sakkizinchi bobida tasvirlanganidek, uchta geografik hokimiyatni zabt etishi lozim edi.

Va ulardan biridan janubga, sharqqa va go'zal diyorga tomon nihoyatda ulkan bo'lib o'sgan bir kichik shox chiqdi. Doniyor 8:9.

“Janub”, “sharq” va “go'zal yurt” Muqaddas Kitob bashoratining to'rtinchi shohligi sifatida butparast Rim yer yuzining taxtiga ko'tarilar ekan, uning nazoratiga olgan uch geografik hududni ifodalashi qat'iy belgilangan haqiqat edi. Bu haqiqat bilan bog'liq holda, Doniyorning yettinchi bobida tasvirlanganidek, papalik Rimi ham Muqaddas Kitob bashoratining beshinchi shohligi sifatida yer yuzining taxtiga ko'tarilar ekan, uch geografik hokimiyatni ham yengib o'tishi kerak edi.

Men shoxlarga qarab turar edim, va mana, ularning orasidan yana bir kichik shox chiqdi; uning oldida avvalgi shoxlardan uchasi ildizi bilan sug'urib tashlandi; va mana, bu shoxda insonning ko'zlariga o'xshash ko'zlar hamda katta narsalarni gapiruvchi bir og'iz bor edi. Doniyor 7:8.

Qirq birinchi oyatdagi “go'zal yurt” ustida kechgan tortishuvda Rabbiy bashoratda Rimning uchta namoyon bo'lishi borligini ko'rsatdi. Butparast Rim, undan keyin papalik Rimi keldi, so'ng esa biz “zamonaviy Rim” deb atagan oxirgi kunlar Rimi bo'ldi. Bashoratning ikki sog'lom va mustahkam haqiqatiga asoslanib, birinchisi — Xudo hech qachon o'zgarmasligi, ikkinchisi esa haqiqat ikki guvohning shahodati bilan mustahkamlanishidir, biz qat'iy xulosaga keldikki, Doniyor kitobining o'n birinchi bobidagi so'nggi olti oyatda shimol shohi uchun tilga olingan uchta to'siq, albatta, uchta zamonaviy geografik qudratni ifodalashi kerak edi.

Iso Masih kecha ham, bugun ham, abadiy ham O'shaning O'zidir. Ibroniylarga 13:8.

Sizlarning qonuningizda ham shunday yozilgan: ikki kishining guvohligi haqdir. Yuhanno 8:17.

Bu anglash biz allaqachon chiqargan xulosamizni tasdiqladi, chunki biz “ulug'vor yurt”ni geografik qudrat (Qo'shma Shtatlar) sifatida anglab kelgan edik va u ma'naviy qudrat bo'lgan jamoatni anglatadi, degan ahmoqona fikrni rad etgan edik. Biz bu nuqtayi nazarni doimo tasdiqlanib kelgan shu e'tiqod asosida shakllantirdikki, Xudoning Kalomida tasodiflar bo'lmaydi. Ko'plab guvohliklar asosida ayonki, oxirgi kunlarda Xudoning jamoati tog'dir.

Va oxirgi kunlarda shunday bo'ladiki, Egamizning uyining tog'i tog'larning cho'qqisida mustahkam o'rnatiladi va tepaliklardan yuksak bo'ladi; barcha xalqlar esa unga oqib keladilar. Va ko'p xalqlar borib, shunday deydilar: Kelinglar, Egamizning tog'iga, Yoqub Xudosining uyiga chiqaylik; U bizga O'z yo'llarini o'rgatadi, biz esa Uning so'qmoqlarida yuramiz. Chunki Qonun Siyondan chiqadi, Egamizning kalomi esa Quddusdan. Ishayo 2:2, 3.

“Ulug‘vor yurt”ni jamoat deb taqdim etganlar, va ko‘pincha bu Yettinchi kun adventistlari jamoati ekanini da‘vo qilganlar, shunday qilganlar, chunki Doniyor bu yurtni “ulug‘vor” deb ta‘riflaydi, va ularning yuzaki mulohazasi shunday xulosaga kelganki, qirq beshinchi oyatdagi “ulug‘vor muqaddas tog‘” shubhasiz Xudoning oxirgi kunlardagi jamoati bo‘lgani uchun, demak “ulug‘vor yurt” ham jamoat bo‘lishi kerak. Axir, ularning har ikkisi ham “ulug‘vor” sifatini o‘z ichiga oladi.

Xudoning Kalomida xatolar yo‘q, va Doniyor “ulug‘vor” so‘zi bilan bog‘liq holda “yer” so‘zini ishlatganda, hamda to‘rt oyatdan keyin “ulug‘vor” so‘zi bilan bog‘liq holda “muqaddas tog‘” iborasini qo‘llaganda, Doniyor yer bilan tog‘ o‘rtasidagi qasddan ko‘zlangan farqni ko‘rsatgan edi. So‘zma-so‘z ma‘nodagi ulug‘vor yer Yahudiyadir, va Xudoning ma‘badi aynan Quddus shahrida bunyod etilgan. Quddus, yoki ma‘bad, Xudoning jamoati sifatida tushunilishi mumkin, biroq Quddus joylashgan hudud Yahudiya yeridir. Uchinchi farishtaning tobora ravshanlashib borayotgan nurida bilim ortib borgani sari ko‘plab haqiqatlar qaror toptirildi, ammo biz bu yerda shunchaki Rimning uch namoyon bo‘lishini aniqlab beruvchi bashoratning zaminini bayon qilmoqdamiz.

Biz butparast Rim va papalik Rimi zamonaviy Rimning bashoratli xususiyatlarini tasdiqlovchi ikki guvohni taqdim etganini anglaganimizda, men “bashoratning uch karra tatbiqi” deb atagan talqin tamoyilini ham angladik. Muayyan bashoratlarning uch karra takrorlanishi haqidagi o‘xshash g‘oyalarni qo‘llagan boshqalar ham bor edi, biroq biz anglab yetgan ta‘rif hanuz qo‘llab kelayotgan ta‘rifimizdir. Shuni tushunish muhimki, Future for America tomonidan juda ko‘p qo‘llanadigan bashoratning uch karra tatbiqi haqidagi bashoratli qoida Doniyor o‘n birinchi bobning so‘nggi olti oyati haqidagi dalillash jarayonida anglab yetilgan edi; ammo xuddi shunchalik muhim tomoni shundaki, ushbu dalillash bashoratning uch karra tatbiqi Rimga taalluqli ekanining birinchi bor tan olinishiga olib keldi. Millerchilar tarixida bahslardan biri Antiox Epifanes Doniyor xalqining “bosqinchilari”mi, yoxud Millerchilar tushunganidek, “bosqinchilar” Rimmi, degan masala edi. Buning ahamiyatli sababi shundaki, Doniyor xalqining “bosqinchilari” sifatidagi Rim Doniyor o‘n birinchi bob, o‘n to‘rtinchi oyatda “vahiy”ni “tasdiqlaydiganlar” aynan o‘shalardir.

O‘sha zamonlarda janub shohiga qarshi ko‘plar bosh ko‘taradilar; xalqing orasidagi talonchilar ham vahiy(vision)ni barpo etmoq uchun o‘zlarini yuksaltiradilar; ammo ular yiqiladilar.
Doniyor 11:14.

Bashoratning uch karra tatbiqini birinchi marta tushunganimizda, bu Muqaddas Kitob bashoratida Rimning uchta namoyoni borligi orqali anglangan edi. Rim, Milleritlar tarixida qilganidek, uchinchi farishtaning ilgarilab borayotgan nuri haqidagi vahiyga asos soldi. Milleritlar tarixida butparastlik va papalik muqaddas joy hamda lashkarni oyoqosti qilgan qudratlar ekanligi haqidagi tushuncha, Miller o‘zining bashoratga doir “barcha” tushunchalarini qurgan haqiqat asosiga aylangan edi. Doniyor o‘n birinchi bobining so‘nggi olti oyati, Future for America o‘zining barcha bashoratiy tatbiqlarini uning ustiga qurgan haqiqat asosini belgilab berdi. O‘sha asos — dunyoni Armageddonga yetaklaydigan ajdarho, hayvon va soxta payg‘ambarning xarob qiluvchi uch qudratidir.

O'sha asos butparast Rim va undan keyingi papalik Rimi zamonaviy Rimni tasdiqlovchi ikki guvohni taqdim etishini tan olishga asoslanadi; zamonaviy Rim esa spiritizm ajdahosi (Birlashgan Millatlar Tashkiloti), katolitsizm mahluqi (papalik) va murtad protestantizmning soxta payg'ambari (Amerika Qo'shma Shtatlari)ning uch karra ittifoqidir. Ana shu asosni biz bashoratning uch karra qo'llanilishi deb ataymiz. Keyingi maqolalarda biz tan olingan va uch farishtaning ilgarilab borayotgan nurining asosini tashkil etuvchi bashoratning turli uch karra qo'llanilishlarini muhokama qilamiz.

Biz Rimning uch ko'rinishining uch karra tatbiqini ko'rib chiqamiz; ular zamonaviy Rimning siyosiy va diniy tuzilishini aniqlab beradi, Sister White esa buni cherkovchilik va davlatchilik deb atagan. Bu tuzilma zamonaviy Rimdagi xususiyatlarni aniqlash va belgilash maqsadida majusiy Rimning bashoratli xususiyatlarini papalik Rimining bashoratli xususiyatlari bilan birlashtirish orqali tanib olinadi.

Biz Nimrud, Navuxadnazar va Belshazar timsolida ifodalangan Bobilning uch ko'rinishining uch karra tatbiqini ko'rib chiqamiz; ular Ishayo "kibrli Ossuriyalik" deb belgilagan, o'zini Xudo deb e'lon qilib, Xudoning ma'badida o'tirgan gunoh odami kibrini aniqlab beradi. Muqaddas Kitob bashoratining mavzusi bo'lgan papalik kibrini tanib olish, zamonaviy Bobilning xususiyatlarini aniqlash va belgilash maqsadida, Bobil minorasining bashoriy xususiyatlarini Bobilning bashoriy xususiyatlari bilan birlashtirish orqali amalga oshiriladi.

Biz Ilyos va Yahyo Cho'mdiruvchi orqali ifodalangan Ilyosning uchta namoyon bo'lishining uch karra tatbiqini ko'rib chiqamiz; bular oxirgi kunlardagi "sahroda nido qiluvchi ovoz"ni aniqlab beradi. Oxirgi kunlardagi sahroda nido qiluvchi ovoz muayyan bir soqchini ifodalaydi; u bir harakatdir va boshlanishi ham, yakuni ham o'xshash bo'lgan bir harakat ichidagi ikki karra guvohlikni aniqlab beradi. Bizga shuni ma'lum qilnadiki, birinchi va ikkinchi farishtasiz uchinchi farishta bo'lishi mumkin emas; shu bois, ma'lum bir darajada birinchi farishtaning harakatini uchinchi farishtaning harakatidan ajratib bo'lmaydi, va har ikkala harakat ham Ilyos hamda Yahyo Cho'mdiruvchi orqali timsollangan bir soqchi bilan ifodalanadi.

"Qalam va ovoz orqali biz bu e'lonni yangratmog'imiz, uning tartibini hamda bizni uchinchi farishtaning xabariga olib keladigan bashoratlarning tatbiqini ko'rsatmog'imiz kerak. Birinchi va ikkinchisiz uchinchi bo'lishi mumkin emas. Bu xabarlarini biz dunyoga nashrlar va nutqlar orqali yetkazmog'imiz, bashoratli tarix silsilasida bo'lib o'tgan narsalarni ham, bo'ladigan narsalarni ham ko'rsatmog'imiz kerak." Selected Messages, 2-kitob, 105.

Ahd Xabarchisining o'z ma'badiga to'satdan kelishi uchun yo'l tayyorlaydigan xabarchining uch namoyon bo'lishining uch karra qo'llanilishini ko'rib chiqamiz; bular Yahyo Cho'mdiruvchi va William Miller orqali ifodalangan. So'nggi soqchi bashorat mavzusidir; u Yahyo Cho'mdiruvchi va William Millerning bashoriy xususiyatlarini birlashtirish orqali Malakiy kitobining uchinchi bobidagi yakuniy bajo bo'lishni aniqlash bilan tanib olinadi.

Mana, Men O'z elchimni yuboraman, va u Mening oldimda yo'lni tayyorlaydi; sizlar izlayotgan Rabbii O'z ma'badiga to'satdan keladi, ya'ni sizlar mamnun bo'ladigan ahd Elchisi; mana, U keladi, deydi lashkarlar Rabbisi. Malaki 3:1.

Biz Vahiyning sakkizinchi va to‘qqizinchi boblaridagi birinchi va ikkinchi vaylarning Islomga oid bashoratli xususiyatlari orqali ifodalangan Islomning uch ko‘rinishining uch karra tatbiqini ko‘rib chiqamiz; mazkur xususiyatlar Vahiyning o‘ninchi va o‘n birinchi boblarida ko‘rsatilgan uchinchi Vaydagi Islomning bashoratli xususiyatlarini aniqlab beradi.

Bu mavzularni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Hech kim siz uchun aql bo‘lib bermasin, hech kim sizning o‘rningizga fikr yuritmasin, tadqiq qilmasin va ibodat qilmasin. Bugun biz yuragimizga jo etishimiz kerak bo‘lgan ko‘rsatma mana shudir. Sizlarning ko‘pchiligingiz Xudoning Shohligi va Iso Masihning qimmatbaho xazinasi qo‘lingizda tutib turgan Muqaddas Kitobda ekaniga amin bo‘lgansiz. Siz bilasizki, yer yuzidagi hech bir xazinaga mashaqqatli sa’y-harakatsiz erishib bo‘lmaydi. Unda nega Muqaddas Yozuvlarni sidqidildan tadqiq etmasdan turib, Xudo kalomining xazinalarini anglab yetishni kutasiz?”

“Muqaddas Kitobni o‘qish o‘rinli va to‘g‘ridir; ammo sizning burchingiz shu bilan tugamaydi; chunki uning sahifalarini o‘zingiz uchun tadqiq qilishingiz kerak. Xudo haqidagi bilim aqliy sa’y-harakatsiz, haqiqat ta’limotlarini odamlar va Shayton noto‘g‘ri talqin qilgan somondan sof haqiqat donini ajrata olishingiz uchun donolik so‘rab ibodatsiz qo‘lga kiritilmaydi. Shayton va uning insoniy hamkorlaridan iborat ittifoqi xato somonini haqiqat bug‘doyi bilan aralashtirishga uringan. Biz yashirin xazinani tirishqoqlik bilan izlashimiz va insoniy uydirmalarni ilohiy amrlardan ajratish uchun osmondan donolik so‘rashimiz kerak. Muqaddas Ruh najot rejasiga taalluqli buyuk va qimmatli haqiqatlarni izlovchiga yordam beradi. Men barchaning ongiga Muqaddas Yozuvlarni yuzaki o‘qish yetarli emasligi haqiqatini singdirishni istar edim. Biz izlashimiz kerak, va bu so‘zning o‘zida mujassam bo‘lgan hamma narsani bajarishni anglatadi. Konchi oltin tomirlarini topish uchun yerni qanday ishtiyoq bilan qazib-tadqiq etsa, siz ham Shayton shuncha uzoq vaqt davomida insondan yashirishga intilgan yashirin xazina uchun Xudoning kalomini shunday tadqiq qilishingiz kerak. Rabbiiy shunday deydi: ‘Kim Uning irodasini bajo keltirishni istasa, bu ta’limot haqida bilib oladi.’ Yuhanno 7:17.” Fundamentals of Christian Education, 307.